

Naar een toekomstbestendig Route Arbeid+

In het vierde kwartaal 2024 vond een evaluatie plaats van Route Arbeid+ met medewerking van het lectoraat Juridische aspecten van ondernemerschap (JAO) van de Hanze. De evaluatie is gebaseerd op een analyse van de beleidsstukken over het project Route Arbeid+ en op de ervaringen die betrokken partijen deelden in een focusgroep-bijeenkomst georganiseerd door de Hanze. Hieronder volgen eerst de belangrijkste conclusies, daarna de weergave van wat is vastgelegd in het beleid en tot slot de ervaringen van de betrokken partijen in Route Arbeid+.

1. Samenvatting

Route Arbeid+ laat zien dat leerlingen van het praktijkonderwijs (Pro) en het Voorgezet Speciaal Onderwijs (VSO) waarvan verwacht wordt dat ze geen arbeid kunnen verrichten, toch door zich onder begeleiding te ontwikkelen **arbeidspotentieel** blijken te hebben. Het laat ook zien dat het van belang is dat de begeleiding start op het moment dat deze leerling stage gaat lopen.

Route Arbeid+ is een succes, omdat er sprake is van een **vloeiende lijn tussen de verschillende domeinen onderwijs, maatschappelijke ondersteuning en werk**. De hele keten van Pro/VSO, VO WIJ-team, Wmo tot en met sociale en reguliere ondernemers is betrokken. Een belangrijke aanvulling zou zijn om sociaal ontwikkelbedrijf Iederz (en de andere sociaal ontwikkelbedrijven in de regio) daadwerkelijk onderdeel te laten zijn van Route Arbeid+. Hierdoor kunnen leerlingen die toch niet in staat blijken te zijn om door te stromen naar regulier werk vanzelfsprekend beschut werk aangeboden krijgen, zodat hun ontwikkeling niet stil blijft staan, maar op een veilige plek door kan lopen. Ook kan het sociaal ontwikkelbedrijf een vangnetfunctie krijgen voor jongeren waarvan de werkomgeving niet passend blijkt te zijn en waarbij het belangrijk is dat de ontwikkeling door blijft gaan.

Route Arbeid+ werkt met leerlingen die vallen onder verschillende doelgroepen van verschillende regelingen. Daardoor is er veel kennis beschikbaar over mogelijkheden in wet- en regelgeving om voor leerlingen een passend ontwikkeltraject te vinden, waarmee ze op een veilige manier door kunnen stromen richting betaald werk en als dat toch niet lukt naar passende dagbesteding of beschut werk. Door de integrale benadering waarbij professionals **expertise** samenbrengen in Route Arbeid+ vindt er ook een professionaliseringsslag plaats in het netwerk van de scholen en de werkgevers.

Omdat jongeren tot 27 jaar nog volop ontwikkelingsmogelijkheden hebben is het van belang om verlies van kennis over die mogelijkheden en beperkingen te voorkomen. Daarom is het cruciaal dat **Route Arbeid+ vloeiend doorloopt in Route Arbeid**, zodat passende doorlopende begeleiding geboden kan worden om uitval te voorkomen. Hiervoor is het noodzakelijk dat er vanuit de betrokken domeinen Onderwijs, Jeugdwet, Wmo, Inkomen en Werk een gezamenlijks aanpak komt voor de gehele Arbeidsmarktregio Werk in Zicht (WIZ). Als de budgetten uit de verschillende domeinen bij elkaar worden gelegd lijkt er voldoende structurele financiering aanwezig te zijn om deze succesvolle aanpak te borgen.

De nieuwe aanpak vraagt van de arbeidsmarktregio om op een andere manier te werken, minder binnen bestaande kaders, meer met een doorlopende lijn van school tot en met werk. Deze aanpak leidt tot een duurzaam toekomstperspectief voor jongeren in de regio met meer

zelfredzaamheid, en daarmee tot lagere maatschappelijke kosten. Deze aanpak sluit aan op het wetsvoorstel Wet van school naar duurzaam werk, waarin gemeenten jongeren tot 27 jaar proactief dienen te helpen bij de overgang van school naar werk met passende ondersteuning. Het wetsvoorstel verplicht regionale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en gemeenten. Bovendien sluit Route Arbeid+ aan op Breed Offensief dat gemeenten per 1 juli 2023 verplicht om in hun verordening te regelen op welke wijze waar nodig wordt voorzien in integrale ondersteuning en in voortgezette persoonlijke ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk.

Box 1 Verschil Route Arbeid en Route Arbeid+

Route Arbeid

Route Arbeid werd in 2015 door WIZ ontwikkeld voor jongeren vanaf 14 jaar tot 27 jaar van het Pro/VSO die zonder startkwalificatie een plek op de **arbeidsmarkt** zoeken. Zij worden door middel van de Route Arbeid begeleid naar een afspraakbaan, beschut werk of een reguliere baan.

‘Bij Route Arbeid gaat het vaak zo: als een jongere in de dagbesteding is gaan wij die niet benaderen, omdat er geen perspectief is voor scholing en arbeid, daar kunnen we dan niet naar begeleiden.’

Route Arbeid+

De ontwikkeling van het project Route Arbeid+ startte in 2019 voor leerlingen vanaf 13 jaar van het Pro/VSO, voor wie het uitstroomprofiel **dagbesteding** in beeld is. De route biedt stage, oriëntatie- en/of werkontwikkelmogelijkheden, volgt de ontwikkeling van de leerlingen en betreft ook de ouders hierbij. Door deze integrale aanpak ontstaat er ook voor deze jongeren **ontwikkelingsperspectief** richting (regulier) werk.

2. Van Route Dagbesteding naar Route D naar Route Arbeid+

2.1 Wat voorafging

In januari 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor Route Arbeid+, het project dat destijds de naam Route Dagbesteding had. Dit project is door de gemeente Groningen ontwikkeld, omdat er behoefte was aan een aanvulling op Route Arbeid.

Op grond van de Wet Passend onderwijs zijn er drie uitstroomprofielen voor leerlingen van het Pro/VSO. In het tweede leerjaar wordt het uitstroomprofiel van de leerling bepaald, dat kan zijn:

1. Vervolgonderwijs, op weg naar een startkwalificatie.
2. Arbeidsmarktgericht, op weg naar betaald werk zonder startkwalificatie.
3. Dagbesteding.

De gemeente vindt het van belang dat jongeren met **uitstroomprofiel dagbesteding** in beeld blijven om de mogelijkheden van deze jongeren te benutten. De gemeente wil de ontwikkeling van deze jongeren blijven volgen en de juiste middelen inzetten om ze te laten doorstromen naar werk en te voorkomen dat ze onnodig lang in Wmo-dagbesteding blijven. Dit kan een besparing opleveren van €14.000 per leerling per jaar.

De meeste jongeren met uitstroomprofiel dagbesteding komen niet meer voor een Wajong in aanmerking, omdat volgens het UWV op 18-20-jarige leeftijd niet kan worden vastgesteld of een jongere duurzaam arbeidsongeschikt is, zoals in de Participatiewet gedefinieerd. De ervaring leert dat slechts 10% van de Wajong-aanvragen van Pro/VSO leerlingen worden toegekend. De overige aanvragen worden afgewezen door het UWV omdat niet aan het duurzaamheidsvereiste wordt voldaan. Deze jongeren vallen terug op de Participatiewet en

drukken hierdoor op het gemeentelijk participatiebudget. De gemiddelde kosten van een bijstandsuitkering zijn €14.000 per jaar.

Volgens de gemeente past Route Dagbesteding naadloos in de plannen van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), zoals verwoord in de Kamerbrief van 27 december 2018: 'Simpel Switchen in de Participatieketen'.

In april 2021 werd een werkproces voor de route beschreven, onder de naam Route D. Beschreven werd dat het gaat om leerlingen op school tot het bereiken van de 27-jarige leeftijd. De route eindigt op het moment dat de jongere 'landt' op de definitieve uitstroomplek bij het bereiken van het 27ste levensjaar of als er geen ontwikkeling richting arbeid meer wordt verwacht. **De uitstroomplek kan zijn: belevingsgerichte dagbesteding, beschut werk, afspraakbaan of regulier werk.** Deze route richt zich op het bieden van **ontwikkelperspectief**.

Box 2 Voorbeeld uit Route Arbeid+

Voorbeeld Maarten (gefingerde naam)

Maarten (16) komt van het speciaal onderwijs. Hij kon niet praten en de communicatie verliep moeizaam. Het leek erop dat hij aangewezen zou zijn op dagbesteding. Vanuit school liep hij stage bij impactonderneming Cycloon. Dat ging moeizaam. Later kreeg hij een stageplek bij Koks Herberg, tegelijk ook bij Philadelphia (dagbesteding). Hij begon te praten en te communiceren. Hij bleek een geweldig gevoel voor humor te hebben. Route Arbeid+ besloot dat na deze stages (duur ca. een jaar) best geprobeerd kon worden om via een oriëntatietraject op te schalen en te kijken of hij ook betaald aan de slag zou kunnen. De keuze werd: oriëntatietraject voortzetten bij Philadelphia en tegelijk een proefplaatsing bij Cycloon. Inmiddels is hij betaald aan het werk bij Cycloon op een afspraakbaan (20 uur per week).

2.2 Route Arbeid+ 2023

In februari 2023 kreeg Route D de naam Route Arbeid+. Inmiddels waren er 31 leerlingen aangemeld vanuit de Pro/VSO-scholen. Er waren meerdere leerlingen met een combinatie van problematieken en van leerlingen die nauwelijks in beeld waren bij de hulpverlening en consulenten van de gemeente, zoals leerplichtambtenaren.

In december 2023 namen ongeveer evenveel jongens als meisjes deel aan Route Arbeid+. Het intelligentieniveau is divers. De deelnemers hebben veelal een Autisme spectrum stoornis (ASS-) en kunnen cognitief normaal functioneren, maar zijn in de praktijk niet in staat om een reguliere stage te lopen. Er zijn ook deelnemers die een moeilijke thuissituatie hebben, veel faalervaringen, snel afhaken, weinig zelfreflectie en weinig doorzettingsvermogen. Als bijvoorbeeld de ouders moeilijk bereikbaar zijn of ook beperkt zijn is het lastig om deze groep in beweging te krijgen. De leeftijd van de deelnemers verschilt. Sommigen zijn pas 14 jaar als ze al vastlopen en worden aangemeld voor Route A+. De meeste deelnemers zijn tussen de 15 en 18 jaar.

De behoefte van de jongeren is om werkervaring op te doen bij echte bedrijven. Veel leerlingen willen niet naar een vorm van dagbesteding. Ook niet als ze daardoor de ruimte krijgen om succeservaringen op te doen en te ervaren welk type werk bij ze past. Bij de meesten houdt het perspectief op 'echt werk' ze gaande.

De meesten ontwikkelen in een **tijdsbestek van een of twee jaar arbeidspotentie**, namelijk door het ontwikkelen van werknemersvaardigheden, motivatie, zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Anderen zijn afhankelijk van de geboden begeleiding, waarbij het met name gaat om het stabiel houden van de omgeving, waardoor ze zich kunnen ontwikkelen. De arbeidspotentie blijkt gaandeweg het traject. Leerlingen die normaal gesproken zouden

uitstromen naar dagbesteding voelen zich gezien en hebben een nieuw toekomstperspectief en hoop op uiteindelijk betaald werk.

2.3 Route Arbeid+ 2024

Het doel is dat er in 2024 een werkwijze is ontwikkeld die voorkomt dat leerlingen verdwijnen in dagbesteding of op de bank thuis komen te zitten. De werkgroep Route Arbeid+ bestaat uit:

- Programma manager Directie Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) – opdrachtgever
- Ontwikkelmedewerker Loonkostensubsidie – projectleider Route Arbeid+
- Coördinator route Arbeid (Route A+ komt onder zijn verantwoordelijkheid)
- 2 Consulanten Route A+ van de Directie Werk & Participatie
- Consulent Route A+ Iederz
- VO-WIJ generalistisch medewerker Route A+
- Hoofd WIJ
- Beleidsadviseur DMO
- Directeur samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs (VO) Groningen
- Vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband VO Groningen
- Hoofd Werken met begeleiding
- Leerplichtambtenaar
- Pedagogen van de scholen
- Wmo-generalisten
- GON-partijen (GON = Gebiedsondersteuningsnetwerk)

Route Arbeid+ betreft bij de begeleiding van leerlingen: ouders, stagecoördinatoren, gedragsdeskundigen, hulpverlening, coaches vanuit de WIJ teams, consultants van de gemeente en hulpverlening vanuit de GGZ.

Tabel 1: Cijfers 2023 en 2024

Datum	Gerealiseerd per december 2023	Gerealiseerd per december 2024
Aantal deelnemers actueel*	40	54
Uitstroom naar Dagbesteding	2	3
Dagbesteding met ontwikkelperspectief via school	5	5
Stage maatwerk	6	8
Uitstroom naar arbeid	6	9
Heeft gewerkt	3	7
School, Entree	8	8
Indicatie Nieuw Beschut	1	2
Wajong advies/toegekend	1	8
Uitval**	8	12
Nieuw gestarte trajecten Route A+	22	11***

* De cijfers kunnen overlappen, dus tellen niet op tot de hier genoemde totalen.

** Deze deelnemers zijn nog wel in beeld, maar het is niet goed mogelijk om contact met ze te leggen.

*** Deze deelnemers zijn daadwerkelijk gestart. Halverwege het jaar is er in verband met de financiën een stop gezet op de instroom.

3. Ervaringen van betrokken professionals met Route Arbeid+

Om de ervaringen van de professionals met Route Arbeid+ verder in kaart te brengen heeft het lectoraat JAO van de Hanze in juni 2024 een focusgroep georganiseerd. Van alle bovengenoemde partijen waren vertegenwoordigers aanwezig. Hieronder volgt een weergave van hetgeen naar voren kwam in deze focusgroep.

3.1. Huidige situatie zonder Route Arbeid+

Als de jongeren het uitstroomprofiel dagbesteding krijgen dan wordt, zodra de jongere 18+ is, de dagbesteding georganiseerd vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De werkzaamheden van de jongeren worden dan niet vergoed. Dit is niet motiverend voor de jongeren en daardoor haken ze af. “Je denkt toch niet dat ik onbetaald aan het werk ga.” Dan raken ze uit beeld.

De leerplicht voor VSO-leerlingen geldt tot 16 jaar. Recht op een bijstandsuitkering is er pas vanaf 18 jaar. De Wajong is voor deze jongeren niet meer toegankelijk, terwijl Wajongers perspectief hadden op werk. Gedurende twee jaar mag een leerling in een tussenvoorziening ingeschreven zijn, daarna stopt dat en raken ze uit beeld. Een ander risico is dat als ze zich niet laten registreren in het Doelgroepregister ze niet in beeld komen bij Route Arbeid.

3.2 Partners in het netwerk van Route Arbeid+

Ten behoeve van het individuele maatwerk in Route Arbeid+ is er een samenwerking tot stand gekomen met:

- Onderwijs: VSO-PRO en Mbo,
- Zorgaanbieders,
- Leerplichtambtenaar,
- WIJ medewerkers,
- Hulpverlening vanuit de GGZ
- Aanbieders van begeleid wonen en woonvormen,
- Werkgevers van reguliere- en impactondernemingen,
- Wmo,
- GON,
- Iederz.

Route Arbeid+ betreft bij de begeleiding van leerlingen: ouders, stagecoördinatoren, gedragsdeskundigen, coaching vanuit de WIJ teams, externe hulpverleners en consultants van de gemeente.

Deze partners zijn voornamelijk gevestigd in de gemeente Groningen, omdat de deelnemers inwoners moeten zijn van de gemeente Groningen, maar er is ook contact met onderwijsinstellingen in de regio daarbuiten, als leerlingen daar op school zitten.

Er zijn contacten met het sociaal ontwikkelbedrijf Iederz voor leerlingen die in aanmerking komen voor beschut werk. Iederz is in ontwikkeling en heeft daardoor op het moment nog onvoldoende mogelijkheden om aan te haken, omdat een passend werkaanbod voor de jongeren soms nog ontbreekt.

Er is ook contact met accountmanagers van WIZ. Er is één leerling aan het werk gekomen via Werkgeversdienstverlening van de gemeente Groningen.

Het GON is de organisatie die de Wmo-aanbesteding gegund heeft gekregen en die over vier wijken is verdeeld in de gemeente Groningen. Het GON is hoofdaannemer die zorgaanbieders als onderaannemer heeft gecontracteerd. Als een zorgaanbieder niet is

gecontracteerd dan is het de vraag hoe het verder moet. Route Arbeid+ is in gesprek met de GON-aanbieders. Om ook daar de connecties te leggen: als er bij het GON jongeren zijn met arbeidspotentieel, dan kunnen ze hen doorverwijzen naar Route Arbeid+.

3.3 Succesfactoren van Route Arbeid+

Route Arbeid+ benadrukt dat het belangrijk is om bij uitstroomprofiel dagbesteding toch te kijken of de leerlingen nog ontwikkelingspotentieel hebben. Uit onderzoek is immers bekend dat jongeren nog door-ontwikkelen.¹ 'Ze kunnen nú nog niet naar werk, maar in de toekomst misschien wel.'

Een andere succesfactor is dat Route Arbeid + een **ontwikkelingsgerichte aanpak is**. Door Route Arbeid+ krijgen jongeren een stageplaats bij een werkgever en kunnen ze onder begeleiding hun werknemersvaardigheden ontwikkelen in een veilige en begripvolle setting. Daardoor blijven ze in beeld totdat ze uitstromen richting dagbesteding of werk.

Citaat van een deelnemer uit de focusgroep

'Leerlingen die normaal gesproken zouden uitstromen naar dagbesteding voelen zich binnen Route Arbeid+ gezien en hebben een nieuw toekomstperspectief en hoop op uiteindelijk betaald werk.'

De belangrijkste succesfactor van Route Arbeid+ is de **domein-overstijgende samenwerking**. Dit maakt dat de focus kan liggen op de deelnemer en niet op de systemen (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet). De lijntjes met de verschillende partijen zijn kort. Hoewel de focus ligt op begeleiding richting werk is de Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO) de opdrachtgever van Route Arbeid +. Route Arbeid+ kan over de domeinen heen handelen, omdat daarbinnen professionals vanuit de verschillende domeinen samenwerken. 'Wij hoeven niet te denken: past het in de koker Werk of in de koker Dagbesteding?'

Een andere belangrijke succesfactor is het **maatwerk dat begint op de scholen**. Het uitgangspunt is dat iedere leerling het recht heeft om zich te ontwikkelen. Om alle leerlingen die mogelijkheid te geven maken sommige scholen aanpassingen in de programma's: sommige leerlingen krijgen certificaten, anderen hoeven alleen maar in een school aanwezig te zijn. 'Het is niet meer: dit is de schoolloopbaan en daar pas je maar op aan.'

Voor leerlingen die geen diploma behalen en/of geen ontwikkeling doormaken bekijkt Route Arbeid+ hoe de leerling toch kan werken aan perspectief, want elke leerling wil een baan.

Citaat van een deelnemer uit de focusgroep

'Als je zegt: 'Je krijgt een jobcoach' dan doet dat wat met de leerling. Niet weer een hulpverlener. We kijken: wat past bij jou, wie ben jij? Wat voor type werk zou je kunnen doen. Daarmee worden leerlingen toch doorgeleid naar werk. Er was bijvoorbeeld een leerling die graag bij AH wilde werken, terwijl wij op school dachten dat zij dat niet kon, maar die leerling is daar wel terechtgekomen en heeft nu een vaste baan.'

In de Route Arbeid+ trajecten ligt de regie bij VO WIJ, terwijl de school de regie heeft over het leertraject. Het is een samenwerkingsproces tussen de stagecoördinator van de school en de VO-WIJ team-medewerker. De kracht zit in de coaching in de context om de leerling

¹ Zie bijvoorbeeld <https://www.universiteitleiden.nl/wetenschapsdossiers/brein-en-gedrag-in-ontwikkeling/themas> en <https://www.hersenstichting.nl/de-hersenen/ontwikkeling-van-de-hersenen/puberhersenen/>

heen. Daarom is er altijd contact met de ouders. Daarbij is verwachtingsmanagement richting de ouders belangrijk. De ouders kunnen ook in een rouwproces komen als blijkt dat hun kind bepaalde dingen niet kan. Acceptatie daarvan is ook belangrijk. De ouders worden bij elke stap betrokken. 'Je moet geen stapje overslaan, want anders raak je ze kwijt.'

De begeleiders kennen de deelnemers goed en proberen vandaaruit het gedrag te duiden. Bijvoorbeeld dat ze weten dat een deelnemer niet gemotiveerd is, omdat hij/zij het spannend vindt. Daarnaast is kennis van het netwerk en de context van de deelnemers ook belangrijk.

Citaat van een deelnemer uit de focusgroep

'Als iemand niet is aangekomen op school of op het werk, maar thuis is en de telefoon heeft uitgedaan, dan zeggen we bij Werk: O, hij is niet aangekomen, het is mislukt. Maar bij Route Arbeid+ nemen we met thuis contact op.'

Route Arbeid+ biedt ook ondersteuning aan de school. 'Hoe zorg je dat jouw leerlingen succesvol doorstromen?' Vanuit het Samenwerkingsverband VO Groningen wordt aangegeven dat Route Arbeid+ andere begeleiders de juiste vragen leert stellen. Door het werken met een domein-overstijgend team beschikken de professionals over meer kennis en informatie over de deelnemer dan wanneer ze deze integrale benadering niet zouden volgen. 'Er is een professionaliseringsslag dankzij Route Arbeid+.'

Route Arbeid+ sluit aan op het wetsvoorstel Wet van school naar duurzaam werk, waarin gemeenten jongeren tot 27 jaar proactief dienen te helpen bij de overgang van school naar werk met passende ondersteuning. Het wetsvoorstel verplicht de regionale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en gemeenten.

Box 3 Successen van Route Arbeid+ volgens de focusgroep-deelnemers

Wat zijn de successen van Route Arbeid+ (post-its)

- Leerlingen Portalis toegeleid naar Gilde/mbo.
- Doorstart leerling is blij met jobcoach.
- Dat jongeren weer in beeld komen bij Route Arbeid+ door mijn contact.
- Dat ik jongeren kan volgen via onze systemen.
- Het leidt toe naar zinvolle passende dagbesteding zoals werk.
- Je ziet dat het een schakel is in de keten van loopbanen.
- Jonge mensen krijgen de tijd zich te ontwikkelen.
- Samenwerking. Kennisdeling. Stip aan de horizon.
- 50/50/50 samenwerking DMO - samenwerkingsverband.
- Domein-overstijgende gelijkwaardige samenwerking.
- Het succes van onze resultaten nu al.
- Samenwerking domein-overstijgend is succesvol.
- Hoop en perspectief op betaald werk.
- Het kan uitgebreid worden naar een grotere groep.
- Samenwerking verschillende domeinen.
- Echt maatwerk leveren op lange termijn -> jongeren echt kennen.
- Groei deelnemers.
- Perspectief bieden aan de leerlingen van Pro-VSO voor wat betreft werk.
- Ontwikkeling bieden en begeleiden.
- Wethouder is enthousiast.
- Doelgroep voorlichten over de mogelijkheden.
- Kandidaat R toegeleid naar betaald werk.

3.4 Knelpunten

Het grootste knelpunt is het projectmatig werken. De tijdelijke projectmatige financiering vormt een bedreiging voor de borging van deze domein-overstijgende aanpak die perspectief biedt aan jongeren op werk.

Route Arbeid+ werkt met leerlingen die vallen onder verschillende doelgroepen van verschillende regelingen. Dat vereist veel kennis over de wet- en regelgeving om mogelijkheden voor jongeren te creëren.

Op het moment dat de leerling de leeftijd van 18 jaar bereikt, gaat hij of zij over naar het Wmo-loket. Dit loket indiceert, maar is niet betrokken bij het traject. Bovendien heeft het Wmo-loket een wachtlijst² en er wordt opnieuw beoordeeld wat passend is. Daarbij komt ook het knelpunt naar voren dat in het GON geldt dat de jongere een traject krijgt in de wijk waar hij of zij woont terwijl een traject elders meer passend kan zijn. Bij het GON zijn ook niet alle zorgaanbieders aangesloten. Voor jongeren met autisme of beperkingen door andere oorzaken is er nagenoeg geen aanbod. Dagbesteding is vaak gericht op praktisch niveau. Om deze nadelen te voorkomen besluit Route Arbeid+ om jongeren in een re-integratietraject te zetten, dat niet valt onder het GON-contract. De jongere wordt dan uit het maatwerk-traject gefinancierd. Daarmee kan minder zorg worden geleverd door zorgaanbieders die daarmee inkomsten kwijtraken. Het zou goed zijn als meer uitzonderingen gemaakt kunnen worden.

De duur van de trajecten is vaak ook een knelpunt. Als er een re-integratietraject is ingekocht van drie maanden en als blijkt dat de deelnemer niet in drie maanden klaar is dan komt er druk op de deelnemer. Terwijl deze deelnemers 'grond onder de voeten nodig hebben'. 'Ze hebben een bodem nodig, als je daaraan gaat schudden gebeurt er van alles, emotioneel etc.' Dan moet er alsnog een dagbestedingsindicatie worden aangevraagd en komt de jongere alsnog op de wachtlijst. Dit is voor de jongere een faalervaring, terwijl het van groot belang is dat dat voorkomen wordt.

Het project Route Arbeid+ is er alleen voor leerlingen die in de gemeente Groningen wonen. In Groningen komen veel leerlingen van buiten de stad. Op de scholen is het dan ook niet goed uit te leggen dat sommige leerlingen meedoen met Route Arbeid+, en andere niet.

3.5 Wat is nodig om het succes verder te vergroten?

Voor het vergroten van het succes van Route Arbeid+ is het borgen van en het investeren in de expertise cruciaal. Structurele financiering die over de domeinen heen loopt is essentieel. Het is van belang om oog te hebben voor preventie. Daarom is het van belang dat Route Arbeid+ doorloopt in Route Arbeid. Dat voorkomt versnippering en het voorkomt dat er informatie verloren gaat omdat er overdracht moet plaatsvinden. Het sociaal ontwikkelbedrijf zou ook echt aangehaakt moeten zijn omdat voor sommige jongeren alleen beschut werk als mogelijkheid overblijft.

In de Arbeidsmarktregio Groningen zou, voortbordurend op de inmiddels ontwikkelde methodiek, met de andere gemeenten gezamenlijk en organisch een methodiek ontwikkeld moeten worden zodat alle leerlingen in de Arbeidsmarktregio zich via deze route kunnen ontwikkelen en perspectief krijgen op (betaald) werk.

² Inmiddels is er voor jongeren van Route A+ een versnelde indicering mogelijk.

Citaat van een deelnemer uit de focusgroep

'Landelijk is Route Dagbesteding overal verschillend. Het zou mooi zijn als we allemaal op dezelfde manier zouden werken. Dan snappen we van elkaar wat we doen.'

Box 4 Wat is er nodig om het succes van Route Arbeid+ te vergroten?**Vergroten succes Route Arbeid+ (post-its)**

- Structurele financiering.
- Genereren van structureel voldoende geld.
- Structureel ə
- Collega VO WIJ overstijgend erbij.
- Nog betere samenwerking.
- Aanhaken Voortijdig SchoolVerlaters (VSV)
- Geen pilot/vast financiële middelen/budget
- Meer consultants Route Arbeid+ binnen VO-scholen.
- Draagvlak verbreden: politiek en binnen gemeente. Waardoor voldoende financiële middelen om te kunnen door-ontwikkelen.
- Collega extra bij Route Arbeid+